

Centralskolan för konstflit.

Läsåret 1909—1910.

Undervisningen i Centralskolan för konstflit har under läsåret 1909—1910 handhåfts af följande lärare: bokförelaren M. Ahola i dubbel bokföreling på finska, litografen T. Ahrenberg i textning, arkitekten Waldemar Aspelin i teckning, artisen Väinö Blomstedt i modellteckning, fröken Ellen Borenius i porslinsmålning, läraren O. Dannholm i skönskrifning, litografen August Engström i skönskrifning och textning, arkitekten Verner von Essen i teckning, artisen A. V. Finch i krukmakeri, arkitekten Max Frelander i möbelkomposition, skulptören Johann Friedl i träskulptur, stensulptur, modellering och fackritning för snickare, bokförelaren A. Granith i dubbel bokföreling på svenska, artisen Verner von Hausen i dekorationsmålning och modellteckning, doktor Yrjö Hirn i konsthistoria, magister M. Holmberg i aritmetik och algebra på svenska, gravören C. Jahn i teckning och perspektivlära på svenska, herr Karl Jansson i bokbinderi, arkitekten Valter Jung i metalldrifning och manérteckning, artisen S. A. Keinänen i teckning, folkskoleläraren O. Lappalainen i aritmetik på finska, fröken Sigrid Lehrbäck i teckning, skolans konstnärliga ledare, arkitekten Armas Lindgren i stillära, form- och kompositionslära och kompositionsritning, arkitekten Selim Lindqvist i byggnadsritning, ingenjör O. Lönnrot i maskinritning, geometri, deskriptiv geometri och fysik på svenska,

xylografen A. Th. Nordgren i xylografi, arkitekten W. G. Palmqvist i kompositionsritning, arkitekten A. W. Rancken i modellering, artisten Alex. Rapp i dekorationsmålning och i yrkes- och ornamentmålning, ingenjör Hj. Renholm i maskinritning, aritmetik och algebra på finska, ingenjör W. Ruso i maskinritning, aritmetik, geometri och fysik på finska, fröken Emma Saltzman i bokbinderi, ingenjör G. Sarlin i deskriptiv geometri och geometri på finska, arkitekten M. Schjerfbeck i teckning och högre ornamentteckning, folkskoleläraren V. Weissmann i aritmetik på svenska och undertecknad, skolans föreståndare, i figurteckning och i perspektivlära på finska.

Följande kurser hafva blifvit genomgångna:

i algebra: de algebraiska kvantiteternas betydelse, addition, subtraktion, multiplikation och division med obrutna expressioner, polynoms upplösande i faktorer, bråkförkortning, addition, subtraktion, multiplikation och division med bråk, enkla ekvationer af 1:sta graden med en obekant;

i aritmetik: repetition af decimaltal och vanliga bråk, hvarefter behandlats regula de tri, intresse-, bolags- och bytesräkning, samt upphöjande till dignitet och kvadratrotutdragning;

i dubbel bokföring: 5 månader i en handelsaffär, hvaraf 3 månader minuthandel med 2 bokslut och 2 månader partihandel med ett bokslut;

i deskriptiv geometri: beskrifning och uppritning af viktigare kroklinjer, projektionsplan samt linjers, plana figurers och kroppars projektioner å desamma, härledning af linjers och figurers verkliga storlek ur projektionerna, kroppars vridning samt deras ytutveckling och skärning med hvarandra;

i geometri: det enklaste om linjer, vinklar och plana ytor, satser och uppgifter om linjer, parallelogrammer, trianglar, regelbundna månghörningar och cirklar, skalor, konstruktioner och enkla beräkningar af plana figurer ävensom beräkning af ytor och kubikinnehåll hos de vanligaste stereometriska figurer;

i fysik: kroppars allmänna egenskaper, mekanik, värmet, ljuset, ljudet och elektriciteten;

i stillära, 1:sta årskursen: föredrag framhållande de arkitektoniska och ornamentala formernas uppkomst, utveckling och användning, hvarvid genom teckning å tafla formgifningens olika skeden klargjordes, börjande från de primitiva epokerna och Egyptens konst och slutande med början af medeltiden; *2:dra årskursen:* fortsättning af stilarna från gotiken till och med empiren, föredrag och teckning å tafla;

i form- och kompositionslära, 2:dra och 3:dje årskurserna: föredrag framhållande den arkitektoniska och ornamentala formgifningens teori särskildt med hänsyn till det inflytande, som vid kompositionen betingas af material, teknik, ändamål, klimat o. s. v., om landskapets och omgifningens inflytande vid utveckling af form- och färgsinnet, om konst och nationalitet, om färgens betydelse i komposition m. m.;

i kompositionsritning, 1:sta, 2:dra och 3:dje årskurserna: med anslutning till föredragen i form- och kompositionslära och med användande af motiv, samlade under teckningsexkursioner till Högholmen, historiska och etnografiska museerna m. m. hafva fria kompositioner utförts, delvis endast i ornamentalt syfte men förnämligast för praktiskt ändamål. Sålunda hafva ritningar gjorts till ryor, soffdynor, gungstolsmattor, gobelin- och bilderväfnader, möbler, glasmålningsarbeten, dekorerung af porslinsarbeten, keramik, metallarbeten m. m. Under lektionerna hafva täflingar ägt rum;

i konsthistoria har undervisningen omfattat skulpturen och måleriet från 1600-talet till de senaste tiderna. Vid föreläsningarna ha skioptikonbilder förevisats;

i perspektivlära: front, vinkel och accidental perspektiv, skugglära med sol och lampljus samt spegelbilder.

Under höstterminen voro 610 och under vårterminen 546 elever inskrifna. Af dessa voro under höstterminen 220 svenska och 390 finska talande samt under vårterminen 218 svenska och 328 finska talande.

Elevernas kön, ålder, födelseort och skolbesök framgå ur följande tabeller.

Antal inskrifna elever.

	H. T. V. T.			H. T. V. T.	
Elevernas kön:					
Manliga	411	373			
Kvinliga	199	173			
Summa	610	546			
Elevernas ålder:					
13—15 år	99	47			
16—19 ”	233	198			
20—24 ”	180	174			
25—29 ”	53	73			
30— ”	45	54			
Summa	610	546			
Medelålder					
	20,4	21,6			
Födelseort:					
Helsingfors	245	228			
Nyland utom H.fors	85	77			
Öfriga Finland	260	226			
Utlandet	20	15			
Summa	610	546			
Besökt skolan:					
1 termin	337	82			
2 terminer	45	220			
3 ”	100	39			
4 ”	16	85			
5 ”	43	20			
6 ”	12	41			
7 ”	20	10			
8 ”	14	16			
9 ”	4	7			
10 ”	4	5			
Öfver 10 terminer	15	21			
Summa	610	546			
Skola före inskrifningen:					
Universitet	15	15			
Lyceum	48	48			
Fruentimmerskola	54	47			
Folkskola	409	366			
Handtvärksskola	40	36			
Industriskola	5	4			
Yrkesskola	10	8			
Seminarium	8	4			
Döfstumskola	3	2			
Skola i utlandet	16	13			
Enskild undervisning	2	3			
Summa	610	546			

Elevernas yrke.

	H. T.	V. T.
Arbetsledare	2	4
Bagare	4	1
Bildhuggare	4	3
Bleck- och plåtslagare	10	11
Bokbindare	14	9
Borstbindare	2	2
Budbärare	38	44
Fotografer	5	5
Gravörer och guldsmeder	5	4
Järnarbetare	114	84
Kemigrafer	1	2
Kontors- och handelsbiträden	67	47
Kopparslagare	2	2
Korgmakare	2	2
Litografer	8	8
Lärare	14	16
Murare	18	16
Målare	43	56
Ritare	2	8
Sjukgymnaster	4	3
Skomakare	2	2
Snickare och timmermän	60	38
Snörmakare	—	3
Sotare	2	1
Stenhuggare	3	4
Strumpstickare	1	1
Sömmerskor	6	4
Tapetsereare	2	1
Tjänstefolk	7	6
Typografer	24	15
Urmakare	3	3
Utarbetare	7	4
Väfvare	1	—
Ämbetsmän	2	2
Utän yrke	131	135
Summa	610	546

Undervisning har under året meddelats i enlighet med nedanstående *läseordning*:

Ä m n e n	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
Frånhandsteckning	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Högre ornamentteckning . . .	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	—
Figurteckning	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	—
Modellteckning	—	6—8 e. m.	6—8 e. m.	—	6—8 e. m.	6—8 e. m.	—
Aritmetik	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	—	—
Bokbinderi	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	5—7 e. m.	—
Bokföring, dubbel	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Byggnadsritning	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—
Dekorationsmålning	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—
Deskriptiv geometri	—	—	7—9 e. m.	—	—	—	—
Fackritning för snickare . . .	—	5—7 e. m.	—	—	5—7 e. m.	—	—
Form- och kompositionslära II	9—10 f. m.	—	—	—	—	9—10 f. m.	—
” ” III	12—1 e. m.	—	—	—	—	—	—
Fysik	—	—	—	—	—	—	9—11 f. m.

Geometri	—	—	—	—	—	7—9 e. m.	—
Kompositionsritning	10—12 f. m.	—	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	—	—
Konsthistoria	5—6 e. m.	—	—	—	—	—	—
Krukmakeri	—	12—3 e. m.	5—8 e. m.	12—3 e. m.	5—8 e. m.	12—3 e. m.	—
Manérteckning	—	10—12 f. m.	—	—	—	10—12 f. m.	—
Maskinritning	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Metalldrifning	—	5—7 e. m.	—	—	—	5—7 e. m.	—
Modellering	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Möbelkomposition	1—3 e. m.	1—3 e. m.	5—7 e. m.	1—3 e. m.	5—7 e. m.	—	—
Perspektivlära	—	—	6—7 e. m.	—	—	6—7 e. m.	—
Porslins- och blomstermålning	—	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—
Skönskrifning och textning . .	—	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—
Stensulptur	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Ställära I	—	9—10 f. m.	—	9—10 f. m.	—	—	—
” II	—	—	9—10 f. m.	—	9—10 f. m.	—	—
Träskulptur	12—2 e. m.	12—2 e. m.	{ 7—9 e. m. 12—2 e. m. }	12—2 e. m.	12—2 e. m.	{ 7—9 e. m. 12—2 e. m. }	—
Xylografi	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—
Yrkes- och ornamentmålning	—	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—

Efter genomgången fullständig kurs i högre konst-industriella skolan utgifvas afgangsbetyg åt Karin Dahl, Hanna Amanda Helke, Gerda Matilda Holmqvist, Mikko Hovi, Elsa Helena Jusélius, Ingrid Nysten, Julia Suits och Naëma Sofia Tengén. Till tredje årskursen uppflyttas: Margareta Ahlstedt, Kerstin Broberg, Karin Lindholm, Anni Liukku, Immanuel Runsten, Harry Röneholm, Verner West och Selma Wikström och till andra årskursen: Ingrid Forsman, Vanda Johanson, Elo Kuosmanen, Alli Lehto, Toini Nyström, Nelly Pehrman, Astrid Sahlberg och Toivo Wikstedt.

I kursen för metallarbetare utdelas afgangsbetyg åt Niilo Edvard Aaltonen, Gunnar Alarik Eklund, Elis Rafael Kreander, Einar Alfred Lindström, Oskar Malm, Heikki Alfred Oittinen, Otto Pohjola, Ilmari Joakim Päiviö, Frans Viktor Saarinen, August Salo, Karl Olof Strömberg och Vihtori Valdemar Wiljanen. Till tredje årskursen uppflyttas: Kaarlo Adamsson, Hannes Ahti, Uno Bergholm, Oskar Bäckman, Robert Enqvist, Karl Hagelberg, Henrik Henriksen, Caesar Häggman, Juho Jäntti, Viktor Karlsson, Einar Kaukainen, Harald Kvarnström, Ivar Kytö, Hjalmar Laitinen, Richard Lehtonen, Karl Less, Axel Lindqvist, Edvin Nordström, Alpiin Palenius, Juhana Palenius, Georg Pedersen, Vilhelm Petroff, Onni Piironen, Johan Rantanen, Edvin Söderholm, Uno Toivonen, Oskar Tulander, Toivo Warmanen, Sigurd Westerholm, Otto Wirta, Juho Wirtanen och Eskil Östberg. Till andra årskursen uppflyttas: Aaro Aaltonen, Edvard Ahola, Olof Andersson, Ernst Berttula, Edvin Bäckström, Karl Eriksson, Brynolf Flytström, Ilmari Friman, August Forsström, Birger Gröndal, Aaro Hakkarainen, Fredrik Hallila, Elis Hedberg, Väinö Heiskanen, Lauri Helin, Arvid Henriksson, Aksel Hynninen, Johan Hyvärinen, Isakki Härmä, Henrik Joffs, Ilmari Kanerva, Hjalmar Karlsson, Yrjö Kauhala, Onni Kokkonen, Henrik Laine, Lauri Laitinen, Eemil Lampinen, Urho Laukko, Kalle Lehmusto, Johan Lindén, Volmar Lindholm, Fridolf Liukko, Arvid Manner, Vilhelm Rosberg, Kustaa Salonen, Aksel Sjöblom, Otto Sjöman, Onni Trogen, Lauri Wahlstein, Erik

Wallenius, Sigurd Wassholm, Ilmari Wiberg och Valdemar Wilja.

Af räntemedel ur konstflitsföreningens fonder utdelas såsom stipendier 100 mark åt Hanna Helke, 75 mark åt Gerda Holmqvist och 50 mark åt Harry Röneholm.

Dessutom utdelas följande premier: 40 mark åt Mikko Hovi och John Wedenberg, 30 mark åt Eskil Eklund, Elo Kuosmanen och Toivo Wikstedt, 20 mark åt Niilo Aaltonen, Pauli Aaltonen, Heikki Boström, Gunnar Eklund, Eero Eloranta, Emil Filén, Vilhelm Haglund, Olli Hämäläinen, Antti Jakonen, Veikko Kallio, Einar Kaukainen, Elis Kreander, Yrjö Laitinen, Tryggve Laurén, Aarne Lindström, Einar Lindström, Oskar Malm, Lauri Mattila, Juho Mängel, Hugo Nyberg, Heikki Oittinen, Otto Pohjola, Jalmari Puoskari, Ilmari Päiviö, Frans Saarinen, August Salo, Olof Strömberg, Svante Sällsten, Hjalmar Tirkkonen, Uno Toivonen, Valdemar Wiljanen, Verner Winqvist och Juho Woutilainen samt 10 mark åt Aaro Aaltonen, Kaarlo Adamsson, Heikki Aittoniemi, Georg Blomberg, Otto Dahlqvist, Robert Enqvist, Hugo Finneman, Viktor Friman, Johan Grönberg, Aaro Hakkarainen, Elis Hedberg, Väinö Heickell, Juho Jäntti, Viktor Karlsson, Viktor Kivistö, Ivar Kytö, Frans Kytölä, Aarne Laiho, Mikko Leskinen, Volmar Lindholm, Axel Lindqvist, Väinö Lindroos, Edvin Lindström, Kaarle Miekka, Amanda Niinijoki, Yrjö Nousiainen, Gunnar Nyberg, Juhana Palenius, Vilhelm Petroff, Onni Piironen, Vilhelm Rosberg, Eva Salonen, Otto Sjöman, Fabian Syväniemi, Edvin Söderholm, Oskar Tulander, Väinö Tuominen, Uuno Waltonen, Toivo Warmanen, Sigurd Wassholm, Ilmari Wiberg och Juho Wirtanen.

Helsingfors den 16 maj 1910.

Ernst Nordström.

Wahlman, Sigurd Wassilow, Iman Wiberg och Valdemar

Alfström del af konstnärsgemenskapens under utställ-

ningen utställt 100 mål af linne, 10 mål af

Öfver utställningen och 50 mål af linne, 10 mål af

Dessutom utställes följande samling: 40 mål af linne

Öfver och John Wedberg, 20 mål af Esaii Eklund, 10

Konstnären och Torso Wikstedt, 20 mål af Nils Åberg

och Pauli Asthonor, 10 mål af Gustaf Eklund

och Elinorina, Emil Falén, Vilhelm Håkansson, Olli Hans-

linen, Anni Jäksson, Veikko Kallio, Einar Kärrinen

Eis Kärrinen, Yrjö Kärrinen, Tyngvill, Johan, Johan

och Einar Lindström, Oskar Mann, Lauri Mänttä, Jalo

Mänttä, Jalo, Nils, Nils, Olli, Olli, Olli

Johann, Piuskar, Iman, Frans Saarinen, August

Sala, Olli, Stenbom, Olli, Saksen, Hjalmar, Takkonen

och Torzon, Valdemar, Wilhelms, Verner, Windqvist och

Jalo Wörländer samt 10 mål af Aaro Asthonor, Kalle

Adamson, Heikki Anttonen, Georg Blomberg, Olli Dahl

qvist, Robert, Paddy, Hugo, Finerman, Viktor, Finman

Johan, Olli, Aaro, Heikki, Aaro, Heikki, Aaro, Heikki

och Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo

och Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo

och Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo

och Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo

och Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo

och Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo, Jalo